

ชุดโครงการวิจัย	วิจัยและพัฒนาพันธุ์กล้วยไม้
โครงการวิจัย	การวิจัยและพัฒนากล้วยไม้สกุลรองเท้านารีเพื่อการค้า
กิจกรรมที่ 1	ปรับปรุงพันธุ์กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี
ชื่อการทดลอง(ภาษาไทย)	การพัฒนาพันธุ์ลูกผสมรองเท้านารีในท้องถิ่นต่างๆ
ชื่อการทดลอง(ภาษาอังกฤษ)	Varietal Improvement of <i>Paphiopedilum</i> spp.
คณะผู้ดำเนินงาน	
หัวหน้าการทดลอง	สุปิ่น ไม้ตัดจันทร์ ^{1/}
ผู้ร่วมงาน	สุธามาศ ฦ น่าน ^{1/} สุภาภรณ์ สาชาติ ^{2/} อำนวย อรรถลั้งรอง ^{2/}

บทคัดย่อ

การพัฒนาพันธุ์ลูกผสมรองเท้านารีในท้องถิ่นต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาพ่อแม่พันธุ์รองเท้านารี ฝายหอยและรองเท้านารีดอยตุง ซึ่งมีถิ่นกำเนิดในเขตภาคเหนือ ที่มีลักษณะเหมาะสมในการสร้างกล้วยไม้ลูกผสมรองเท้านารีที่มีศักยภาพในการผลิตเป็นการค้า ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ระหว่างปี 2554 - 2558 โดยรวบรวมพันธุ์รองเท้านารีฝายหอยและรองเท้านารีดอยตุงจากแหล่งธรรมชาติ แหล่งการค้า และสวนเกษตรกรในเขตจังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่ คัดเลือกต้นที่มีลักษณะเด่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายลักษณะรวมกัน เพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ ได้รองเท้านารีฝายหอยจำนวน 35 ต้น และรองเท้านารีดอยตุงจำนวน 33 ต้น ทำการผสมพันธุ์ระหว่างต้นที่คัดเลือกได้ภายในชนิดเดียวกัน ในปี 2554 - 2556 เพาะเมล็ดต้นที่ผสมได้ในสภาพปลอดเชื้อ ได้ลูกผสมรองเท้านารีฝายหอย 49 คู่ผสมจำนวน 2,680 ต้น และรองเท้านารีดอยตุง 8 คู่ผสมจำนวน 198 ต้น ลูกผสมรองเท้านารีฝายหอยอายุประมาณ 2 ปีหลังออกปลูก ออกดอก 1 คู่ผสมจำนวน 16 ต้น สามารถคัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ พอร์มดอกกลม กลีบดอกกว้าง จุดแต้มสีม่วงแดงกระจายทั่วกลีบ ต้นสมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคและแมลง ได้จำนวน 4 ต้น ส่วนลูกผสมรองเท้านารีดอยตุงยังไม่ออกดอกจึงไม่สามารถประเมินลักษณะของต้นลูกผสมได้

รหัสการทดลอง 01-29-54-03-01-00-01-54

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย 57000

^{2/} สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร กรุงเทพฯ 10900